

TRŽENJE IN ORGANIZACIJA DOGODKOV

Dr. Marjan Kulčar, Gimnazija Murska Sobota

TRŽENJE DOGODKOV

- Trženje dogodka je disciplina, „ki najbolj pospeši in poglobi odnose s potrošniki“ (anketa EventView, 2009).
- Pri trženju dogodka moramo upoštevati 3 ključne elemente (Hoyle 2002, 2-3):
  - A) ZABAVO
  - B) RAZBURJENJE
  - C) PODJETNOST

TRŽENJE DOGODKOV

- Uspeh dogodka temelji na uspešni kombinaciji marketinškega spleta (5P-jev v trženju dogodka).
- Najbolj uveljavljena je Kotlerjeva formula 4P (1996, 98):
- **izdelek** - **P**roduct (zgod. ozadje dogodka, vrednost, ki jo prinaša dogodek, edinstvenost dogodka)
- **cena** - **P**rice (cenovna politika - konkurenčna cena)
- **distribucija** - **P**lace (prostor ali kraj izvedbe)
- **promocija** - **P**romotion .

TRŽENJE DOGODKOV

- Hoyle (2002, 12) zamenja **promocijo** z
- **odnosi z javnostmi** (vzpostavljati koristne poslovne odnose; odnosi z javnostmi so komunikacijsko orodje - sporočila za javnost: besedno in avdiovizualno gradivo).
- Hoyle (ibid.) doda 5. P, ki ga imenuje **pozicioniranje** (določimo potrošnikove potrebe in želje, ki jih bo z našim dogodkom izpolnil in zadovoljil; uspešno pozicioniranje predvideva naslednje faktorje: lokacija, oglasna pošta, ki vzbuja pozornost, stroški konkurence, programska shema dogodka, enostavnost).

Vprašanja za ponavljanje

- Koliko P-jev v trženju dogodka razlikuje Hoyle?
- Katere P-je navaja Kotler?
- Katere faktorje predvideva uspešno pozicioniranje?

TRŽENJE DOGODKOV

- Viri
- Hoyle, L. H. 2002. *Event marketing*. New York: John Wiley & Sons Inc.
- Kotler, P. 1996. *Marketing management - trženjsko upravljanje: analiza, načrtovanje, izvajanje in kontrola*. Ljubljana: Slovenska knjiga.

PRIREDITEV IN DOGODEK

- Če želimo razložiti, kaj je prireditev, moramo pogledati nazaj v človeško zgodovino, ki je hkrati tudi zgodovina različnih človekovih obredov in praznikov - prvih prireditev, s katerimi je poskušal človek obeležiti pomembnejše mejnike v svojem življenju. Človek namreč že od nekdanj teži k temu, da poudari in na poseben način zaznamuje najpomembnejše dogodke svojega življenja, npr.: rojstvo, smrt, poroko, spremembo družbenega stanu, menjavo letnih časov in podobno. To so prve zasnove današnjih (modernih) prireditev, ko ljudje še vedno občutimo močno željo po zaznamovanju vidnejših dogodkov v našem življenju. Po eni strani lahko celo trdimo, da postajajo prireditve v današnjem času, času moderne tehnologije, ki nas siromaši pri osebnem sporazumevanju, vse pomembnejše, saj čutimo večjo potrebo po medsebojnem druženju.

PRIREDITEV IN DOGODEK

- Raziskave namreč kažejo (Getz 1997), da človek z udeležbo na prireditvi zadovoljuje svoje fizične in socialne potrebe, vendar je težnja po zadovoljitvi socialnih potreb močnejša. Udeležba na prireditvi pa je za udeleženca tudi priložnost za umik iz vsakodneвне življenjske rutine. Po drugi strani prireditve postajajo vse pomembnejša gospodarska dejavnost zaradi pozitivnih ekonomskih učinkov, ki jih omogočata priprava in izvedba prireditve.

PRIREDITEV IN DOGODEK

- Glede rabe izraza »**prireditev**« vlada določena jezikovna nedorečenost oz. dvojnost. V splošni rabi lahko najdemo dva izraza: prireditev in dogodek. Če bi izraz neposredno prevedli iz angleškega jezika (»event«), bi lahko uporabili termin dogodek (Grad in Leeming 1997), vendar menimo, da je primernejša raba besede prireditev. V Slovarju slovenskega knjižnega jezika (1998), v nadaljevanju SSKJ, je prireditev opredeljena kot »javni dogodek, zlasti kulturni, športni, zabavni« in opisana s primeri: »udeležiti se prireditve; odpovedati prireditev; nastopiti na prireditvi; dobrodelna prireditev; družabna prireditev; kulturna, pevška, športna prireditev; obisk prireditve; program prireditve; vstopnice za prireditev; knjižni sejem in druge prireditve«.

PRIREDITEV IN DOGODEK

- V SSKJ (1998) je »dogodek« opredeljen kot nekaj »kar se zgodi«, na primer: »dogodki so se vrstili z veliko naglico; težko je slediti vsem dogodkom; neprimeren, zanimiv dogodek . . .«. V ekspresivni, povedni rabi pa pomeni dogodek posebno, nenavadno doživetje. Če primerjamo pomen glagola »prirediti« in »dogoditi se«, ugotovimo, da prirediti pomeni med drugim (glagol ima več pomenov) »narediti, kar je potrebno, da se kak javni dogodek začne, uresniči«, medtem ko je bistvo glagola dogoditi se v »zgoditi se, pripetiti se« (Slovar slovenskega knjižnega jezika, 1998).

PRIREDITEV IN DOGODEK

- Primernejša je raba izraza priredittev, kar dokazujeta tudi pomen in raba pridevnika »prireditven« v SSKJ, npr.: »prireditveni program/prireditveni odbor; urediti prireditveni prostor; prireditvena poslovalnica« (Slovar slovenskega knjižnega jezika, 1998). Raba izraza »priredittev« nakazuje tudi študij strokovne literature in razumevanje prireditvene dejavnosti kot organizirane dejavnosti, ki je splet različnih aktivnosti za dosego cilja - to je izvedbe prireditve. Getz (1997) tako trdi, da je priredittev kombinacija med njeno dolžino trajanja, postavitvijo prizorišča, managementom in občinstvom.

PRIREDITEV IN DOGODEK

- Rabo izraza prireditelj »potrjuje« tudi Zakon o javnih shodih in javnih prireditvah, ki dejavnost organiziranega zbiranja ljudi »zaradi razvijanja telesnovzgojne, kulturne, znanstvene, tehnične, zabavne ali druge aktivnosti« imenuje javna prireditelj. Lahko pa trdimo, da sta oba izraza med seboj v tesni povezavi.

PRIREDITEV IN DOGODEK

- *Dogodek lahko razumemo kot statično kategorijo, medtem ko je prireditev izrazito dinamična kategorija. Statičnost izhaja iz tega, da je dogodek ali niz dogodkov del prireditve, medtem ko je prireditev dinamičen, celovit pojav. Celovitost prireditve se na eni strani kaže v tem, da je običajno seštevka več samostojnih ali drug od drugega odvisnih dogodkov, ki v času trajanja prireditve sledijo drug drugemu ali pa potekajo vzporedno. Po drugi strani pa je prireditev dinamična zato, ker na njeno uresničitev vplivamo s spletom različnih aktivnosti. Odnos med dogodkom in prireditvijo kot seštevkom niza dogodkov nam prikazuje preglednica, ki sledi.*

PRIREDITEV IN DOGODEK

- Kraj/čas dogodek vodi
- *Odprti oder v Veliki sprejemni dvorani*
- 16.00-17.00 Svečana otvoritev
- *Dvorana e7*
- 13.00-14.30 Predavanje: Socialna funkcija vina skozi čas Drago Medved
- 15.00-15.45 Predavanje z degustacijo: Rebula - novi obrazi stare sorte (rebula iz inoxa, hrasta in murve)
- Vinoteka Brda, Toni Gomišček
- 17.00-17.45 Predavanje in degustacija: oljčno olje in brusketi
- Društvo oljkarjev
- Slovenske Istre
- *Dvorana e8-9*

PRIREDITEV IN DOGODEK

- 15.00-15.45 Degustacija vin avstrijske južne Štajerske
Wolfgang Renner
- 17.00-17.45 Degustacija: Vina iz Colia (Italija)
- *Dvorana Lili Novy*
- 15.00-15.45 Delavnica: Vino in glasba Drago Medved
- 17.00-17.45 Delavnica: Velika vina iz vinoteke Provin exclusiv
- *Klub Cankarjevega doma*
- 17.00-18.30 Promocija vina (pogovor ob kozarcu festivalskega vina)
- Drago Bulc
- Povzeto po http://www.infos.si/vino/vino2001/v2001_program.html.

PRIREDITEV IN DOGODEK

- V preglednici je predstavljen primer tridnevne prireditve »4. slovenski festival vin« v Ljubljani, in sicer je naveden prvi prireditveni dan. Kot vidimo, so se znotraj tega prireditvenega dneva odvijali posamezni dogodki, ki so vsak zase pomenili zaključeno celoto. Nekateri so potekali vzporedno z drugimi dogodki in neodvisno od njih, nekateri pa v odvisnosti od drugega dogodka oz. je prvemu dogodku sledil naslednji. Povezavo med dogodkom in prireditvijo vidimo tudi v tem, da je dogodek vzrok in/ali temelj, da se o prireditvi sploh začne razmišljati kot o organizirani dejavnosti. Hkrati pa je prireditev lahko vzrok za dogodek, predvsem v ekspresivnem, povednem smislu, saj velikokrat rečemo, da je bila določena prireditev »velik, nepozaben« dogodek.

PRIREDITEV IN DOGODEK

Dogodke (tako kot prireditve) lahko delimo na

a) **poslovne**

- seminarji
- simpoziji
- predavanja
- sestanki in seje
- srečanja
- poslovni zajtrki, kosila, večerje
- team-buildingi
- pikniki
- konference

PRIREDITEV IN DOGODEK

b) zasebne

poroka, obletnice, rojstni dnevi, abrahami, odhod v pokoj, piknik v naravi, družinska praznovanja, krst, sv. obhajilo, birma, valeta, matura itd.

PRIREDITEV IN DOGODEK

VRSTE PRIREDITEV (gre za bolj ali manj enotno klasifikacijo prireditvev)

Javne prireditve

- *Kulturne*: festivali, karnevali, verske prireditve, parade, spominske slovesnosti.
- *Umetnostne/zabavne*: koncerti, predstave, razstave, podeljevanje nagrad.
- *Poslovne/komercialne*: sejmi.
- *Športne*: profesionalne prireditve, amaterske prireditve.
- *Izobraževalne/znanstvene*: seminarji, delavnice, kongresi.
- *Rekreacijske*: šport za zabavo, zabavne igre.
- *Državno-politične*: inavguracije, obiski državnikov, zborovanja.

PRIREDITEV IN DOGODEK

Zasebne prireditve

- *Osebne proslave*: obletnice, družinska praznovanja,
  - proslave ob spremembi statusa.
  - *Družabne prireditve*: zabave, ponovna srečanja.
- (povzeto po Getz 1997, 7).

Vprašanja za ponavljanje

- Zakaj je dogodek statična kategorija?
- Zakaj je prireditvev dinamična kategorija?
- Kako lahko delimo dogodke oz. prireditve?
- Kakšne vrste prireditvev razlikujemo?

PRIREDITEV IN DOGODEK

- Viri

<http://www.fm-kp.si/zalozba/ISBN/978-961-266-068-0.pdf>

Getz, D. 1997. *Event management and event tourism*. New York: Cognizant.

in Leeming

Grad, A. in Leeming H. 1997. Slovensko-angleški slovar. Ljubljana: DZS.

Slovar slovenskega knjižnega jezika. 1998. Ljubljana: DZS.

PROJEKT

- KAJ JE PROJEKT?

Projekt je časovno omejeno prizadevanje ustvariti enkratni produkt ali storitev. Časovno omejen pomeni, da je vsakega projekta enkrat konec, enkratni produkt ali storitev pa pomeni, da se rezultat projekta razlikuje od ostalih rezultatov projektov v organizaciji.

Projekt je nova dejavnost ali sistematičen proces, ki ustvari nov izdelek ali storitev, katerega predaja predstavlja zaključek. Tipično za projekte je, da imajo omejene vire.

Projekt je enkratna in prehodna dejavnost za doseg novih ciljev, ki vključuje precejšen delež tveganja in negotovosti.

PROJEKT

Vse definicije projekta govorijo podobno:

- Rezultat projekta je nekaj novega - izdelek ali storitev.
- Viri za izvedbo projekta so omejeni in povezani s tveganjem.
- Vsak projekt ima svoj konec.
- Projekt je torej:
  - - časovno omejena namera z jasnimi cilji;
  - - je enkratna aktivnost, razdeljena na posamezne korake in vpeta v čas, kadrovanje in stroške.
- To je torej namera posameznika ali skupine ljudi, da v najkrajšem času ustvari edinstven proizvod ali storitev.

PROJEKT

Za **projekt** gre:

- če je opravilo enkratno,
- če opravilo zajema nove vidike,
- če nam je opravilo naročil naročnik,
- če ima opravilo jasne cilje,
- če ima opravilo rok - je časovno omejeno,
- če ima opravilo opredeljen proračun.
- Projekt je torej zaokrožen, časovno omejen skupek aktivnosti, ki privedejo do vnaprej zastavljenega cilja. Projekt ni redna dejavnost organizacije.

PROJEKT

II. Cilji projekta

Pri projektu moramo torej zelo natančno določiti, kaj je **produkt** (product) oziroma rezultat projekta in kaj **cilj** (objective) projekta.

Cilj projekta je prednost ali priložnost, ki jo pridobimo s tem, da rezultat projekta postavimo v poslovno okolje.

PROJEKT

Cilji, ki odločilno vplivajo na projekt:

- **dejanski cilj:** proizvod ali storitev, ki nastaja, in končna korist, ki jo projekt prinese;
- **časovni cilj:** uspešno dokončanje ob zastavljenem času;
- **stroškovni cilj:** opredelitev in nadziranje stroškov projekta.

PROJEKT

III. Opredelitev ciljev

Dobro določen cilj navadno pove:

- kaj želimo doseči,
- kako bomo to dosegli,
- kdo bodo glavni koristniki.
- *Cilj mora:*
  - biti jasno in natančno opisan (določimo vmesne in končne cilje),
  - biti merljiv (cilji morajo omogočati merjenje, do kam smo prišli),
  - biti uresničljiv (postavimo si dosegljive cilje),
  - biti realističen (postavimo si realne cilje) in
  - imeti končni rok (natančno določimo rok do kdaj moramo izvesti posamezne faze projekta).

PROJEKT

Cilji financerju povejo:

- če je projekt skladen z njegovimi zahtevami,
- ali smo dovolj jasni, kaj želimo doseči in
- ali smo realistični, torej, ali bo imel projekt koristen vpliv.

PROJEKT

- IV. Produkt projekta
- Za končni uspeh projekta je odločilnega pomena, da se vsa skupina identificira s cilji in da vsi vpleteni zelo dobro razumejo, kateri so produkti in predvsem cilji projekta.
- Produkt je tako rekoč fizična zadeva, direkten rezultat našega dela, čeprav je včasih zaradi tehnologije same ne moremo res prijeti v roke.

PROJEKT

Primeri produkta

- Program, vsebina tečaja ali portal, lahko je tudi storitev.
- Novo stanovanje, stavba, avto, oblačilo, zavarovanje, počitniško potovanje ...
- Pripomoček za izvedbo projekta samega (npr.: dokumentacija, elaborat, projektni načrt ali poročilo).

PROJEKT

V. Elementi projekta

Glavni elementi projekta so:

- politika (smoter oziroma cilj, poslanstvo, nosilci interesov, njihovi cilji),
- strategije (tržno okolje, izdelki tekmecev, tehnološko okolje ...),
- taktike (pozitivni denarni tok, dodana vrednost, učinkovitost, poslovno načrtovanje ...),
- operative (kakovost rutinskih dejavnosti, cilji aktivnosti in nalog ...)
- Kontrola (zunanja, notranja),
- kritični dejavniki (hitro zaznavanje slabosti, intervencije ...).

PROJEKT

- VI. Kaj vsebuje dober projekt?
- dobro **IDEJO**, ki izhaja iz potreb/izzivov ciljne skupine in jasen cilj, ki ponuja rešitev,
- povezuje/vključuje stroko in ciljno skupino,
- ima dober načrt izvedbe (cenovno učinkovit projekt z dobro načrtovanimi in izvedenimi aktivnostmi),
- rezultati projekta so nuporabni/uporabljeni tudi po zaključku projekta.

PROJEKT

Za dober projekt so torej ključni

- dobra vsebina (inovativnost, cilji),
- struktura (sodelavci),
- vpetost (stik s ciljno skupino, rešitev potreb) in
- učinek/uporabnost rezultatov («value for money» - Ali sem dobil, kar sem pričakoval?).

Vprašanja za ponavljanje

a) Kaj je projekt?

- Časovno omejena namera z jasnimi cilji; ta namera je enkratna, razdeljena na posamezne korake in vpeta v čas, kadrovanje in stroške.
- Časovno omejena dejavnost z vnaprej določenimi cilji, razdeljena po korakih in ima neomejene vire.
- Časovno neomejena namera z jasnimi cilji; razdeljena na posamezne korake in vpeta v čas, kadrovanje in stroške.

PROJEKT

b) Cilji, ki odločilno vplivajo na projekt, so:

- ekonomski, socialni, operativni
- stvarni, stroškovni, časovni
- ekonomski, časovni, operativni

PROJEKT

c) Kaj je produkt projekta?

- Je direkten rezultat vsakdanjega delovanja podjetja.
- Je rezultat faze projekta.
- Je direkten rezultat dela skupine vpletenih.

PROJEKT

Vir

V skoraj nespremenjeni obliki preneseno s

[http://www.cvzu-pomurje.si/egradiva/
projektno_vodenje/
31_definicija_projekta.htm](http://www.cvzu-pomurje.si/egradiva/projektno_vodenje/31_definicija_projekta.htm)

ORGANIZACIJA DOGODKOV - 1. IDEJA

- http://www.nevladnik.info/media/objave/dokumenti/2011/05_Organizacija_dogodkov.ppt

Mitja Turk, 2010

Za koga in zakaj delamo dogodek?

Od ciljne javnosti je odvisna tudi:

- Vsebina
- Terminska umestitev
- Izbira prostora

2. PRIDOBIVANJE FINANČNIH SREDSTEV

Javni razpisi (občinski, državni, evropski): www.nevladnik.info,
www.razpisi.info, spletne strani ministrstev, uradov, ambasad ...

Sponzorstva, donatorstva:

- Pisanje prošnje (drugačen pristop)
- Osebni stiki, poznanstva
- Kompenzacije

3. PRED ZAČETKOM PRIPRAV NA DOGODEK

Osvežiti zahteve financerja, sponzorja

Določanje datuma dogodka:

- Spremljanje napovednikov
- Spremljanje spletnih strani Upravnih enot
- <http://e-uprava.gov.si/e-uprava/shodiUE.euprava>
- http://www.upravneenote.gov.si/javne_prireditve_shodi/

4. PRIPRAVA DOGODKA

Prijava dogodkov (policija) ≠ Pridobivanje dovoljenj (UE)

Prijava SAZAS

Najem prostora (če ne organizirate v lastnih prostorih)

Koordinacija vseh sodelujočih

Obveščanje javnosti

5. IZVEDBA DOGODKA

Usklajenost organizacijskega tima, dobro delegirane naloge

Kontaktne številke ključnih oseb vedno pri roki

Plan B

Ekipa za pospravljanje

Dobro imeti pri roki: polnilec za telefon, fotoaparata, rezervne baterije, papirnate brisače, selotejp, pisala in papir, prevozno sredstvo

6. PO KONČANEM DOGODKU

Pisne zahvale udeležencem

Obveščanje medijev, ki o tem niso poročali

Zbiranje klipinga

Pisanje poročila

Vprašanja za ponavljanje

- Kaj moramo upoštevati pri pripravi dogodka?
- Kaj potrebujemo za uspešno izvedbo dogodka?
- Na kaj moramo biti pozorni po končanem dogodku?

ORGANIZACIJA DOGODKOV

Vir:

Skoraj v nespremenjeni obliki preneseno s
[http://www.nevladnik.info/media/objave/
dokumenti/
2011/05_Organizacija_dogodkov.ppt](http://www.nevladnik.info/media/objave/dokumenti/2011/05_Organizacija_dogodkov.ppt)